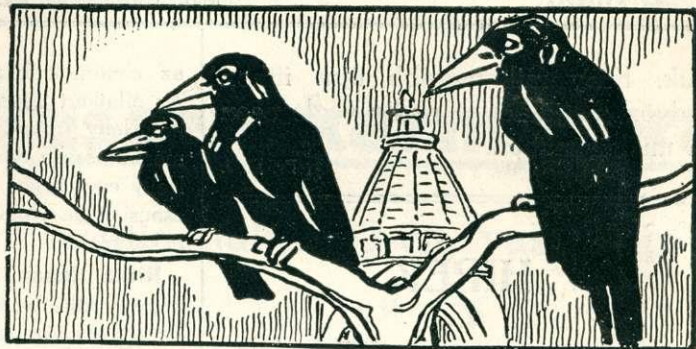

MI. UJSÁG AZ. ÁLLAT- KERTBEN?

BUDAPEST-SZÉKESFŐVÁROS-ÁLLAT-ÉS-NÖVÉNYKERTJÉNEK-KÖZLEMÉNYEI

Budapest, 1914.

I. évfolyam. 4. szám.

Péntek, július 10.

Egyes szám ára: 10 f

Dr. LENDL ADOLF és Dr. MÁRKUS JENŐ
közreműködésével szerkeszti:
RAITSITS EMIL

Megjelen május—szeptember hónapokban minden
kedden és pénteken, azontúl havonta legalább
egyszer. ❀ „A TERMÉSZET“ melléklapja

REINER FRIGYES.

Az a kitüntető, meleg fogadtatás, amiben Reiner Frigyesnek a pénteki és keddi klasszikus estélyen része volt, élénk tanubizonyosága annak a szeretetnek és elismerésnek, amiben a mi közönségünk az ő kivételes művészetét és művészi egyéniségét részesíti.

És méltán, mert Reiner Frigyes művészi tudásával és munkájával minden tekintetben rászolgált erre a szeretetre és elismerésre!

Reiner Frigyes még csupán alig 26 éves. Itt született Budapesten, 1888-ban, december hó 19-én. Tanulmányait a m. kir. zeneakadémián végezte, ahol Thoman István és Koeszler János voltak a tanárai. 1908-ban megszerezte művészi oklevelét s már a rákövetkező évben a Mader Rezső igazgatása alatt fennállott Vigoperához szerződött karmesternek. Innen 1910-ben a laibachi városi színház zenekarának élére szőlítették, ahol azonban csupán egy évig működött, mert 1911-ben, az akkor megnyílt budapesti Népopera visszaszerződte. Itt fejlődött ki, itt lett naggyá Reiner Frigyes. Három évi népopera karmestersége míg egyfelől bő alkalmat nyújtott számára kar-

mesteri művészetének teljes kibontakozására, addig másfelől a sikerek egész sorozatát hozta meg úgy saját magának, mint Budapest ezen ifjú, merészen előretörő műintézetének.

Reiner tudása, sikereinek sorozata ráterelték az ifjú mesterre a külföld figyelmét. Május havában meghívták

a drezdai udvari operához, ahol próbadirigálása alkalmából különös reménykedéssel fogadták. A „Rigoletto“, „A madonna ékszere“, a „Walkür“ és a „Parsifal“ előadásai után egy csapásra meghódította az ottani zenei és színházi köröket. A korát meghazudtoló biztonsága, széleskörű tudása, jártassága, finom izlése, mély érzése, átgondoltsága, friss színezése osztatlan elismeréssel és tetszéssel találkozott és mi sem természetesebb, mint hogy a drezdai szász királyi udvari opera igazgatósága, Kutzschbach Hermann udvari karmester mellett, hasonló minőségben, a legutóbb elhunyt Schuch karmester helyébe öt évre nyomban le-szerződte.

A német művészi sajtó lelkes örömmel üdvözölte Reiner szerződését, sőt közülük az egyik annak a reményének adott kifejezést, hogy „élethossziglani szerződötetése nem fog sokáig késni“.

Reméljük, hogy ez az eset nem fog bekövetkezni! Bármily jelentős, bármily előnyös Reiner Frigyes művészi pályafutásában drezdai alkalmaztatása és bármennyire örülünk is mi az ő külföldi nagy sikerének: mégis remél-

REINER FRIGYES, szász kir. udv. karmester.

jük, hogy mihamarább újra itthon üdvözölhetjük őt és pedig véglegesen a mi körünkben.

Dr. M. J.

HIREK

A gyermekdelután. Pompás multság lesz A NAP e hó 15-én tartandó állatkerti gyermekdelutánja, A mindig ötletes és fáradhatatlan A NAP nemcsak szinpadai mókákkal és tréfás látványosságokkal fogja gyönyörködtetni Budapest gyermekvilágát, hanem megjutalmazza azt az ötven gyermeket, akik a most befejezett iskolaév eredményeképpen a legjobb bizonyítványt kapták. Fiúk és leányok egyformán pályázhatnak A NAP eme kiténtető ajándékaira, de csak olyanok, akik minden tárgyból a legjobb osztályzatot kapták és 10 évesnél nem idősebbek. Ezek a gyermekek iskolai bizonyítványukkal jelentkezzenek e hó 10-én (pénteken), 11-én (szombaton) vagy 13-án (hétfőn) délelőtt az állatkerti főkapunál, ahol beiktatják nevüket s a jutalmazandók névsorába és egyúttal igazolványt kapnak A NAP 15-én tartandó gyermekünnepélyének szinpadára, ahol ünnepélyesen megjutalmazzák őket. Lesz gyermekturnaverseny is, amelyen minden 12 évesnél nem idősebb gyermek (akár fiú, akár leány) résztvehet. A NAP gyermekünnepélyének szinpadai része a sziklabarlang előtti téren, a tornaversenyek pedig a gyermekjátsszóhelyen és kocsi köröndben lesznek. Ezzel a kétségtől ismét nagyszámú gyermekereget három táborra osztja a rendezőség. Minden gyermek csak azon a területen nézheti A NAP gyermekmultságát, amelyre a belépőjegye (vagy bérletjegye) mellé adandó ünnepélyjegy szól. A bérletjegyes gyermekek és kísérőik ezen ünnepélyjegyeket 14-én (kedden) délelőtt 10-től 1-ig és delután 3-tól 6-ig vehetik át (díjtalanul) az állatkerti főkapunál. A nem bérlet gyermekek az ünnepély napján a jegyváltáskor bármely állatkerti pénztárnál kapják ünnepélyjegyeiket.

Az elefánt hévízi utazása. Az a hírünk, hogy a kis elefánt Hévízre utazik fürdőzni, nagy tetszést keltett mindenfelé. Nemcsak maga a tény tetszett, hanem különösen az, hogy az állatkert igazgatósága mennyire gondoskodik az állatok ápolásáról. A hírt több előkelő napilap is megírta s ezzel kapcsolatban konstatálnunk kell, hogy a kis elefántot csak a közönség hívja Pistának, mert Nelly a tulajdonképeni neve, lévén a kis elefánt nőtény. Az állatorvosok egyébként azt ajánlották, hogy a kis elefánt a Széchenyi-fürdő kénes vizét használja, de a fürdőben nincs hely egy ilyen terjedelmes vendég számára. Az elefántnak, ha egészséges, 4000 korona az értéke. A Nelly, amely most négy esztendő, nem igen képvisel értéket, épen a betegsége miatt. De ha felgyógyul — s ez a hévízi iszapkúrával remélhető — visszanyeri értékét s élélhet száz esztendeig is, ameddig

az elefántok hazájukban rendesen élnek. Az állatkert igazgatósága azért is szeretné, ha Nelly minél hamarabb meggyógyulna, mert ő lesz a mozgó könyvtár cipelője. Ha Nelly egészséges lesz, nem a két törpe indiai csacsi fogja vinni a mozgó könyvtárat, hanem a kis elefánt.

Ritka japán kutya. Az állatkert egy nagyon ritka japán kutyát kapott ajándékba. Ez a de chin fajta kutya igen kedves és okos állat. A majomház előtt lévő állat-óvodában látható.

A lipcsei állatkert aligazgatója Budapesten. Dr. Kniesche, a lipcsei állatkert aligazgatója a múlt héten itt járt nálunk s apróra végigtanulmányozta a budapesti állatkertet, mert — az ő szavai szerint — a mi állatkertünk példás rendjének és kitűnő berendezésének a híre külföldön is mindenfelé elterjedt. Dr. Kniesche alaposan végignézett mindent s több ízben kifejezte elismerését a látottak felett. Most levelet kapott az állatkert igazgatósága Knieschétől s ebben megköszöni a kapott felvilágosításokat, majd azt írja, hogy legközelebb újból Budapestre jön néhány kollégájával együtt, akik szintén nagyon kíváncsiak a budapesti állatkertre.

Szuku szabadságra megy. Szukut, a derék indust az állatkert minden látogatója ismeri. Ő az, aki az elefánton végigviszi a gyerekeket az állatkerten s vigyáz rájuk, nehogy esetleg bajuk történjék. Szuku már két esztendeje van a budapesti állatkertben s olyan jól érzi magát itt, hogy nincs is szándékában elmenni innét. A honvágy azonban mégis feltámadt benne s most szabadságot kért az igazgatóságtól — télire. Októberben haza szeretne menni Indiába, Benáresbe, ahol családja él: két felesége s mindkettőtől két-két gyereke. Szuku, aki a mohamedán hitet követi, a tél elmúltával vissza akar jönni Budapestre, de csak — az egyik feleségével; amint ő mondja: „az igazival”. A másikat otthagya Benáresben. Szuku több ízben kijelentette, hogy ezen az igazi feleségén kívül csak azt az elefántot szereti, amelyet az állatkertben sétáltat. A gyerekei már olyan nagyok, hogy otthon Benáresben is megtudják keresni a maguk kenyerét, nagy gondja tehát nincsen velük. Szuku tehát, ha el is megy télire, tavaszra egész bizonyosan visszatér közénk, annál is inkább, mert a szabad indusok közé tartozik s így nem lehet esetleges kellemetlensége a hazájában.

Hasszán és Bleki. Az állatkert látogatói közül sokan kérdezősködnek arról, hogy hová lett a Hasszán; ez a sötétbarna francia bulldogg, amely mindig szabadon járt az igazgatóval a kertben. Hasszánt minden gyerek ismerte, annál is inkább, mert a kutya nagyon szerette a gyerekeket s szívesen játszott velük. A kis vastagfejű Hasszán az egyik kutyaudvarba került s most márcsak a déli órákban szokott szabadon járni az állatkert területén. A nap többi órájában egy fekete kis kutya kíséri az igazgatót. A kutya egy ritka angol fajtából, a blacketerrier-fajtából való, amelynek ez a kutya — Bleki a neve — egy igen

szép példánya. Az igazgató ajándékba kapta egy hamburgi barátjától. Bleki nagyon szelíd, jónevelésű, szófogadó állat s csakis ezért szabad neki szabadon járni. A gyerekeket egyébként nagyon szereti s gyakran játszadozik velük.

Az állatkert látogatói. Ilyenkor nyáron egyre több és több vidéki vendég látogatja az állatkertet. A vidéki közönség nagy barátja az állatkertnek s ha Budapesten van, sohasem mulasztja el felkeresni. Ennek természetesen mi nagyon örülünk, mert aki egyszer látta a budapesti állatkertet, az hazaviszi a kert jó hírét s még több látogatót hoz a mi kertünkbe. A vidéki közönség túlnyomó részben délelőtt keresi fel az állatkertet s egy részük itt is ebédel.

Az állatkert ajándékozói.

Június havában az állatkertnek a következők ajándékoztak:

Reinisch Tivadar (Budapest) gyíkokat;

gróf Pongrácz János (Budapest) egy japán selyem kakast;

Walleshausen Jenő (Uljanik) egy kígyószölyvet;

dr. Havas Hugó (Nagykanizsa) egy rókát;

Mészáros Jenő (Kisújszállás) négy rókát;

Horváth Dezső (Gárdonyi) egy tritont;

vágújhelyi Hrabecz Árpád (Debrecen) egy komondort;

gróf Forgách Károly (Nyitra-gyimes) egy gyíkot;

Waschata Győző (Bikszád) egy borzot;

Miava község elöljárósága három hénját;

Koffler Antal (Nemesnebojsza) répbogarakat;

raksányi Thuróczy Károly (Budapest) egy koronás majmot;

Benedek Ilonka (Budapest) egy gerlét;

Tökésujfalusi uradalom egy mouflont;

B. Szokoly Alajos (Bernece) hat vércsét;

dr. Sinkovits Aurél (Kézdivásárhely) két galambász hénját;

Guttman Gyula (Budapest) egy gerlét;

Mezey Sándor (Feketeerdő) egy vadmacskát;

Tasy László (Leányfalu) egy szarvast;

Nagy Györgyné (Budapest) egy vízi csibét;

gróf Széchenyi Rezső (Krakaudorf) gyíkokat és

Burinkay Sándor (Beregilosva) két vadlibát.

A kiadásért felelős: RAITSITS EMIL

Az állatkerti szimfonikus zenekar műsora

1914. július 10-én, pénteken:

D. u. 5—7-ig

1. <i>Fucik</i> :	A gladiatorok bevonulása — Induló
2. <i>Suppé</i> :	Könnyű lovasság — Nyitány
3. <i>Yradir</i> :	La Paloma — Mexikói népdal
4. <i>Zeller</i> :	A madarász — Egyveleg
5. <i>Linke</i> :	Indra birodalmában — Nyitány
6. <i>Bohm</i> :	Szeretsz? — Dal
7. <i>Lehár</i> :	Arany és ezüst — Keringő
8. <i>Komzák</i> :	ABC — Egyveleg

Este 1/29—1/212-ig

KLASSZIKUS-ESTÉLY

1. <i>Mozart</i> :	Figaro lakodalma — Nyitány
2. a) <i>Järnefelt</i> :	Praeludium
b) <i>Schubert</i> :	Rosamunda — Balletzene
3. <i>Berlioz</i> :	Carneval Romaine — Nyitány
4. <i>Dvorák</i> :	V-ik szimfonia (C-moll)
5. <i>Mendelssohn</i> :	Hegedűhangverseny II. és III. tétele
Zenekarkísérettel hegedűn előadja <i>Henrichs</i>
<i>Walther</i> , hangversenymester
6. <i>Wagner</i> :	Lohengrin — Előjáték
7. <i>Goldmark</i> :	Sakuntala — Nyitány

Karnagy: REINER FRIGYES, szász kir. udv. karmester.

1914. július 12-én, vasárnap:

D. u. 5—7-ig

1. <i>Sousa</i> :	Üdv Európa — Induló
2. <i>Weber</i> :	Preciosa — Nyitány
3. <i>Kienzl</i> :	A bibliás ember — Népjelenet
4. <i>Zeller</i> :	A bányamester — Egyveleg
5. <i>Kéler</i> :	Francia vígjáték nyitány
6. <i>Prichystal</i> :	Háremi ünnepély — Jellemkép
7. <i>Jenciéres</i> :	Lotaringiai János — Ábránd
8. <i>Strauss</i> :	Női szív — Mazurka

Este 1/29—1/212-ig

NÉPSZERŰ-ESTÉLY

1. <i>Rayda</i> :	Római diadalinduló
2. <i>Erkel</i> :	Hunyadi László — Nyitány
3. a) :	Lavotta első szerelme — Vonósnégyes
b) <i>Delibes</i> :	Naila — Intermezzo
4. <i>Bach—Abert</i> :	Praeludium, Kar és Fuga
5. <i>Wagner</i> :	A bolygó hollandi — Nyitány
6. <i>Kremser</i> :	Ó-németalföldi hálaima
7. <i>Strauss</i> :	Déli rózsák — Keringő
8. <i>Puccini</i> :	Tosca — Ábránd
9. <i>Suppé</i> :	Pique Dame — Nyitány
10. <i>Blon</i> :	Ibolyka — Ballet intermezzo
11. <i>Linke</i> :	A nagy ágyú — Egyveleg
12. <i>Glinka</i> :	Életet a cárért — Mazurka

Karnagy: WIESCHENDORFF HENRIK tanár,
a m. kir. Operaház tagja.

1914. július 11-én, szombaton:

D. u. 5—7-ig

1. <i>Chorin</i> :	Villand induló
2. <i>Bach</i> :	Hamlet — Nyitány
3. <i>Massenet</i> :	Manon — Gavotte
4. <i>Verdi</i> :	Rigoletto — Ábránd
5. <i>Humperdinck</i> :	Jancsi és Juliska — Előjáték
6. <i>Fetrás</i> :	Holdas éj — Keringő
7. <i>Komzák</i> :	Vig induló-egyveleg
8. <i>Wieschendorff</i> :	Aranyhaju — Mazurka

Este 1/29—1/212-ig

NÉPSZERŰ-ESTÉLY

1. <i>Berlioz</i> :	Rákóczy induló
2. <i>Goldmark</i> :	Tavasszal — Nyitány
3. <i>Weber</i> :	Felhívás tanca — Valse rondo
4. <i>Tschaikowsky</i> :	Capriccio Italien
5. <i>Wagner</i> :	Tannhäuser — Nyitány
6. <i>Liszt</i> :	II. magyar rapsódia
7. <i>Bachó</i> :	Magyar Ábránd
8. <i>Grieg</i> :	I. Peer Gynt — Suite 4 tételben
9. <i>Thomas</i> :	Mignon — Nyitány
10. <i>Schlögel</i> :	Egyveleg Strauss János összes
operettjeiből
11. <i>Kálmán</i> :	Cigányprimás — Keringő

Karnagy: dezséri BACHÓ ISTVÁN,
az egyiptomi khedive udvari karnagya.

1914. július 13-án, hétfőn:

Délután 5—7-ig

1. <i>Sousa</i> :	Kadét induló
2. <i>Strauss</i> :	Metuzálem herceg — Nyitány
3. <i>Eilenberg</i> :	Májusi idyll
4. <i>Enna</i> :	A boszorkány — Kar és induló
5. <i>Götz</i> :	A makrancos hölgy — Nyitány
6. <i>Waldteufel</i> :	Szírén varász — Keringő
7. <i>Fetrás</i> :	Emlékezés Straussra — Egyveleg
8. <i>Jessel</i> :	A városi őrség felvonulása — Jellemkép

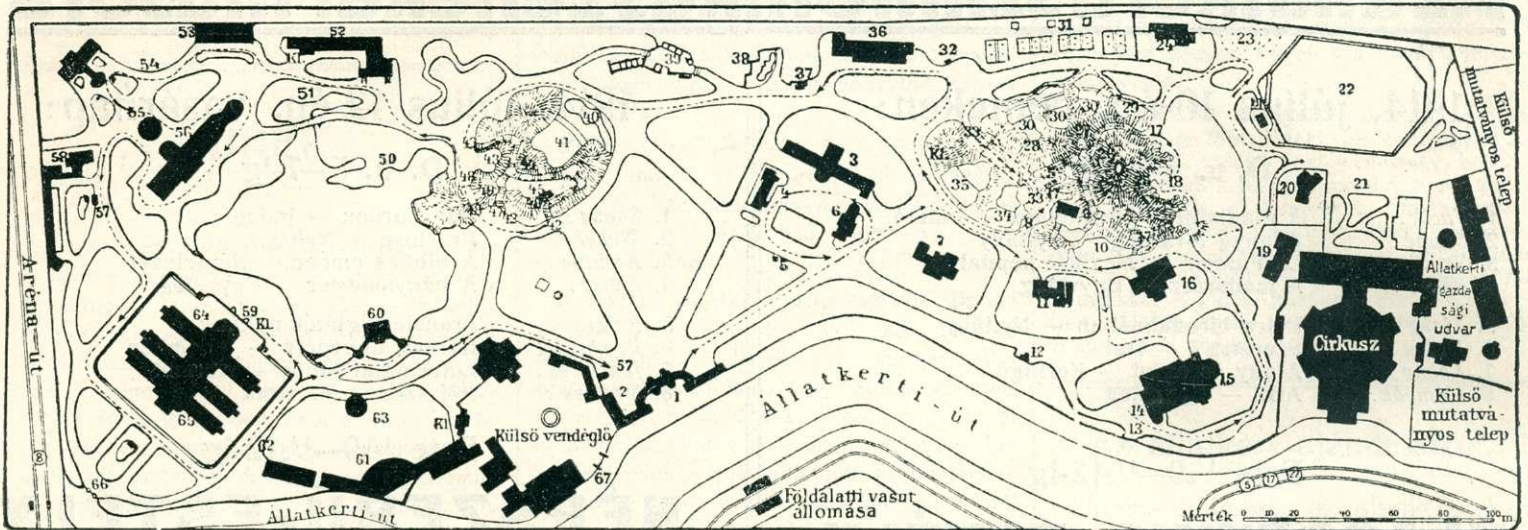
Este 1/29—1/212-ig

NÉPSZERŰ-ESTÉLY

1. <i>Goldmark</i> :	Sába királynője — Bevonulási induló
2. <i>Rossini</i> :	Tell Vilmos — Nyitány
3. a) <i>Moskovski</i> :	Szerenád
b) <i>Schubert</i> :	Moment musicale
4. <i>Leoncavallo</i> :	Bajazzók — Ábránd
5. <i>Wagner</i> :	A nürnbergi mesterdalnokok — Előjáték
6. <i>Strauss</i> :	Művészelet — Keringő
7. <i>Bizet</i> :	Carmen — Ábránd
8. <i>Hubay</i> :	A falu rossza — Nyitány
9. <i>Offenbach</i> :	Hoffmann meséi — Ábránd
10. <i>Komzák</i> :	Pikáns lapok — Egyveleg
11. <i>Fucik</i> :	Kinizsy induló

Karnagy: dezséri BACHÓ ISTVÁN,
az egyiptomi khedive udvari karnagya.

A SZÉKESFŐVÁROSI ÁLLATKERT HELYSZINRAJZA

JELMAGYARÁZAT:

Az állatkertbe vezető villamosok számai: 5, 15, 17, 21, 23, 25, 27, 37, 73, 75. közötti, 8, 10, 12, 48. városi villamos vasút — F. J. földalatti villamos vasút. Omnibusz. A térképen látható számok az útmutató szövegére utalnak. —> az útmutató leírásában követett útírány

1. Főkapu
2. Igazgatóság
3. Majmok
4. Rágcsálók
5. Mókusház
6. Erszényesek
7. Szarvasok
8. Juhok
9. Tejszarnok
10. Antilopok
11. Bölények
12. Cukorkaárusítás

13. Kapu
14. Néprajzi gyűjtemény
15. Vastagbőrűek
16. Zsiráfok
17. Turista-út
18. Vendéglő
19. Tevetélek
20. Disznótélek
21. Gyermekek játszóhelye
22. Sport-pálya

23. Lovagló és kocsi-kázo-pálya
24. Zebrastálló
- 25, 26, 27, 28. Kecsketélek
29. Kis medvék
30. Nagy medvék
31. Kutyák
32. Süteményárusítás
33. Átjáró az oroszlanházon át
34. Tigrisbarlang
35. Oroszlánbarlang

36. Kisragadozók
37. Hűsítő italok árusítása
38. Vidrató
39. Várrom
40. Főkató
41. Jegesmedvék
42. Turista-út
43. Rozsomák
44. Nyestfélék
45. Rénszarvasok
46. Norvég ház

47. Hófajdok
48. Alagút-átjáró
49. Bejárat a mozgófényképekhez
50. Uszómadarak
51. Gázlók, kacsák
52. Fácános
53. Sasok
54. Struccok
55. Kisebbségi madarak
56. Madarak háza

57. Dohányárusítás
58. Falusi gazdaság
59. Akvárium
60. Terrárium
61. Vendéglő (Spartanis és Maloschik)
62. Kávéház (Maloschik)
63. Zenepavillon
64. Kávéházi terasz
65. Pálmaház bejárata
66. Aréna-úti kapu
67. Gundel-féle vendéglő

HIRDETÉSEK

Amerikai Cipő

Részvénytársaság

Budapest

IV., Kigyó-tér 1. szám (Királyi bérpalota); V., Dorottya-utca 5-7. szám (Hitelbankpalota); VII., Erzsébet-körút 42. szám.

ANTAL ÉS HOSZÚ

VII. KER., RÁKÓCZI-ÚT 18.

A FŐVÁROS LEGSZEBB
DIVATÁRÚHÁZA
MEGNYILT

